

آیات و روایات درس انسان در اسلام

حدیث قدسی: **مَنْ طَلَبَنِي وَجَدَنِي، وَ مَنْ وَجَدَنِي عَرَفَنِي، وَ مَنْ عَرَفَنِي أَحَبَّنِي وَ مَنْ أَحَبَّنِي عَشَقَنِي، وَ مَنْ عَشَقَنِي عَشَقْتُهُ، وَ مَنْ عَشَقْتُهُ قَتَلْتُهُ، وَ مَنْ قَتَلْتُهُ فَعَلَى دِيَّتِهِ، وَ مَنْ عَلِيَ دِيَّتَهُ فَاَنَا دِيَّتُهُ.** آن کس که مرا طلب کند، مرا می‌یابد و آن کس که مرا یافت، مرا می‌شناسد و آن کس که مرا شناخت، مرا دوست می‌دارد و آن کس که مرا دوست داشت، به من عشق می‌ورزد و آن کس که به من عشق ورزید، من نیز به او عشق می‌ورزم و آن کس که من به او عشق ورزیدم، او را می‌کشم و آن کس را که من بکشم، خون بهای او بر من واجب است و آن کس که خون بهایش بر من واجب شد، پس خود من خون بهای او می‌باشم. (فیض کاشانی، الحقائق فی محاسن الاخلاق، ص ۳۶۶)

رسول خدا ص فرمود: **« مَنْ تَرَكَ صَلَاتَهُ مُتَعَمِّدًا فَقَدْ كَفَرَ »** : هر کس عمداً نمازش را

ترک کند، کفر ورزیده است. (عوالی اللالی، ج ۲، ص ۲۲۴)

پیامبر خدا ص: «مَنْ تَرَكَ صَلَاةً لَا يَرْجُو ثَوَابَهَا وَلَا يَخَافُ عِقَابَهَا فَلَا أَبَالِي أَيْمُوتُ

يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا أَوْ مَجُوسِيًّا» کسی که نماز را ترک کند، در حالی که امید به پاداش

نماز نداشته و از عذاب آن نیز نمی ترسیده، پس باکی نیست که یهودی بمیرد، یا نصرانی،

یا مجوسی. (بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۰۲)

قال النبي (صلى الله عليه وآله): «يقول الكلب: الحمد لله الذي خلقني كلباً ولم

يجعلني خنزيراً، و يقول الخنزير: الحمد لله الذي خلقني خنزيراً و لم يجعلني

كافراً، و يقول الكافر: الحمد لله الذي لم يجعلني منافقاً، و يقول المنافق: الحمد لله

الذي جعلني منافقاً و لم يجعلني تارك الصلاة». جامع الأخبار، ص ۷۴ در روز قیامت

(برخی حیوانات محشور می شوند) سگ می گوید: حمد خدا را که مرا سگ آفرید و

خوک قرار نداد و خوک می گوید: حمد خدا را که مرا خوک خلق کرد و کافر قرار نداد و

کافر می گوید: حمد خدا را که منافق نشدم و منافق هم می گوید: حمد خدا را که

منافق شدم و ترک کننده نماز نشدم.

پیامبر اعظم ص: امت من (مسلمانان) چهار گروه هستند:

۱- گروهی نماز می خوانند، ولی در نمازشان سهل انگارند "ویل" برای آن هاست، و "ویل" نام یکی از طبقات زیرین جهنم است. خداوند فرمود: (فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾) پس "ویل" برای نمازگزاران است، آن هایی که در نمازشان سهل انگارند. (ماعون، ۴ و ۵)

۲- گروهی گاهی نماز می خوانند و گاهی نمی خوانند، پس "غی" مال آن هاست، و "غی" نام یکی از طبقات پایین جهنم است. خداوند متعال فرمود: (فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا) سپس جانشین آن مردم خدا پرست قومی شدند که نماز را ضایع کرده و از شهوات پیروی کردند (مریم، ۵۹) و اینها به زودی در "غی" افکنده خواهند شد.

۳- گروهی هیچ وقت نماز نمی خوانند، "سقر" برای آنهاست، "سقر" هم نام یکی از طبقات زیرین جهنم است که خداوند متعال فرمود: (مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنْ الْمُصَلِّينَ) اهل بهشت از اهل جهنم سوال می کنند چه چیزی شما را به سقر کشاند؟ در جواب می گویند: ما از نمازگزاران نبودیم. (مدثر ۴۲ و ۴۳)

۴- گروهی همیشه نماز می خوانند، و در نمازشان خشوع دارند. خداوند متعال فرمود: (قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ) مومنان رستگار شدند، آنهایی که در نمازشان با خشوع هستند. (مومنون، ۱ و ۲)

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى (نجم، ۵۳) انسان نیست، مگر سعی و کوشش

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ

الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (زمر، ۵۳) بگو: ای بندگان من که [با ارتکاب

گناه] بر خود زیاده روی کردید! از رحمت خدا نومید نشوید، یقیناً خدا همه گناهان را

می آمرزد؛ زیرا او بسیار آمرزنده و مهربان است.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ

صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ (سجده، ۱۲) و کاش هنگامی را که مجرمان پیش پروردگارشان

سرهاشان را به زیر افکنده اند می دیدی [که می گویند] پروردگارا دیدیم و شنیدیم ما

را بازگردان (به دنیا) تا کار شایسته کنیم چرا که ما یقین داریم.

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيْطَغَى (علق، ۶) حقا که انسان سرکشی می کند. أَنْ رَأَهُ

اِسْتَغْنَى (۷) همین که خود را بی نیاز پندارد .

لَا يَسْأَلُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ (فصلت، ۴۹) انسان

از درخواست خوشی و رفاه خسته نمی شود، و اگر آسیبی به او رسد به شدت مأیوس [و] نا امید می شود.

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ (قیامت، ۱۴) بلکه انسان خودش از وضع خود آگاه است

وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ (۱۵) هر چند در ظاهر برای خود عذرهایی بتراشد.

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ

لِلْمُتَّقِينَ (قصص، ۸۳) آن سرای آخرت را برای کسانی قرار می دهیم که در زمین

خواستار برتری و فساد نیستند و عاقبت [خوش] با پرهیزگاران است.